

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
Г-Н СЕРГЕЙ ЦВЕТАРСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛЕН
СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ**

**КОПИЕ ДО
Г-Н ИВАЙЛО МИРЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, ЕЛЕКТРОННО
УПРАВЛЕНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ
ТЕХНОЛОГИИ
46-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЦВЕТАРСКИ,

На първо място, бих искала да посоча, че оценявам високо усилията, които са положени при организиране на процеса по „Преброяване 2021“.

Още при стартирането му обаче в институцията на омбудсмана постъпиха жалби от граждани, които излагат своите оплаквания от начина, по който се осъществява дейността по преброяването, опасяват се от застрашаване на техните права и поставят въпроси, свързани с различни аспекти от преброяването.

Значителна част от жалбите са по отношение на електронното преброяване, което се оказва, че всъщност не е докрай електронно.

Видно от Инструкция за събиране и отчитане на кодовете от електронното преброяване, която е утвърдена от Вас, при е-преброяване системата генерира уникален преброителен код (УПК), с което обаче не приключва участието на гражданите, които са се преброили онлайн. В същата инструкция се описва, че ако лицето (лицата) в едно жилище вече са се преброили по интернет чрез електронен въпросник, преброителят трябва да поиска УПК, генериран от системата за електронно преброяване, който удостоверява, че лицата в съответното жилище са преброени и за тях не трябва да се попълват преброителни карти от преброителя. Кодът от електронното преброяване се записва в съответната колона (23) на обр. ПНЖ-2.

На практика това означава, че дори гражданите да искат да бъдат е-преброени, за да си спестят очакване и разговори с преброителя, което е нормално в условията на пандемия, все пак ще трябва да осъществят контакт с него, за да му предадат кода си. По този начин се намаляват задълженията единствено на преброителя, но не се облекчават гражданите в изпълнение на задължението им да се преброят.

В тази връзка, напълно резонно, гражданите поставят въпроса за възможност за усъвършенстване на системата като например се добави бутон „submit“, с който да се изпрати този код и с това да се финализира процесът по е-преброяването.

Също така се поставя въпрос относно преброяването на български граждани, които отсъстват от страната в периода на преброяването. Оказва се, че е-преброяване не може да се осъществи от IP адрес извън страната, а е възможно гражданите по служебни или здравословни причини да са извън България точно в периода на преброяването. Ако те не бъдат преброени от член на семейството или домакинството им, които са в страната, могат дори да бъдат глобени.

Поставя се въпрос какво се случва, ако имотът не е отразен на картата и системата не отчита да има такъв адрес, тъй като това е пречка да се получи код и съответно имотът и домакинството да бъдат преброени.

Не по-маловажен проблем, изтъкнат от гражданите, е липсата на достатъчна информираност относно начина, по който ще се осъществи на практика преброяването, например кога ще осъществява посещенията си преброителят, в работно или извънработно време, само в работни дни или и в почивни дни, по какъв начин ще се легитимира т.е. взети ли са мерки, за да не се допуснат злоупотреби като лица с престъпни намерения се представят за преброители, по какъв начин ще се преброяват лица с увреждания, както и такива поставени под карантина. Също така не за всички граждани е достъпна информацията, публикувана в интернет и е необходимо да се търсят и други подходящи алтернативни канали, така че тя да достигне до всички.

В динамичното време, в което живеем, хората трябва да имат навременна информация и гъвкави варианти, така че участието в преброяването да е съобразено с възможностите на гражданите, а не на преброителите, особено в контекста на глобата в размер на 160 лв., с която са заплашени при отказ да участват.

С оглед на изложеното, моля да предоставите становището Ви по поставените проблеми и да предприемете необходимите мерки по разрешаването им.

С уважение,

**ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**